

ПОСЛОВНА ПОЛИТИКА
АД „Рафинерија нафте“ а.д. Босански Брод
за 2007-2012 г.

Ова политика утврђује принципе дјелатности А.Д. „Рафинерија нафте“ Босански Брод, (у даљем тексту: Рафинерија нафте) у периоду за 2007-2012 године, у циљу обнављања производње нафтних деривата, учвршћења тржишних позиција и повећања ефикасности кориштења производног потенцијала предузећа.

По свом географском положају Рафинерија нафте се практично налази у центру у односу на републике бивше Југославије – њена удаљеност од основних потрошача на велико, индустријских предузећа Босне и Херцеговине и република бивше Југославије није већи од 600 до 700 км. Истовремено, растојање Рафинерије нафте од извора снабдијевања сировином – терминала у луци Омишаљ, износи 310 км.

У данашње вријеме технолошка шема предузећа укључује следеће капацитете:

- Стара технолошка линија (OPL)
(производност: 1.350 000 т/г; пуштена у експлоатацију 1968. године);
- Нова технолошка линија (NPL)
(производност: 3.000 000 т/г; изграђена 1990 - 1991. године);
- Нафтна складишта за пријем и чување нафте.

Почетак рада Рафинерије нафте Босански Брод датира од 1892. године. Осамдесетих година прошлог вијека производња на старој линији у Рафинерији нафте достигла је ниво од 1,3 милиона тона нафте годишње. У том периоду почела је изградња нове линија, чији је капацитет прераде требао бити 3 милиона тона нафте годишње. Градња је била прекинута 1990. 1991. г. У току грађанског рата, у периоду од марта 1992. г. до октобра 1995. г. Рафинерија нафте је претрпела значајна оштећења. Постројења обе технолошке линије и нафтна складишта су јако оштећени, а због тога нова технолошка линија није ни пуштена у рад. Жељезнички мост преко ријеке Саве био је порушен, шине на прилазним путевима демонтиране, тако да данас Рафинерија нафте није повезана жељезничком пругом.

Прерада нафте у Рафинерији последњих година пред сам рат износила је: 1989. године – 1.815.913 тоне, 1990. године – 2.010.750 тона и 1991. године, у којој је забиљежен пад због рата – 976.162 тоне. У послеријатном периоду производња је обновљена у мају 1997. године. Највеће искориштење капацитета у послератном периоду Рафинерија нафте је имала 1999. г. и 2000. г., када је ниво производње био, респективно, 598.310 и 518.521 тона годишње. 2001. године десио се нагли пад производње - до нивоа 253.519 тона годишње, 2002. и 2003. године износило је, респективно, 233.033 и 62.000 тона годишње. 2004. и 2005 на бази услужне прераде за фирму „ВИТОЛ“ је прерађено 170.173 тоне у 2004. г., а 2005. године - 133.739 тона. По технолошком процесу и трошковима производње познато је, да неопходни капацитет прераде нафте на старој линији мора износити минимално 800.000 тона годишње, да би се достигла нулта рентабилност, то јест, да Рафинерија нафте ради без губитака са нултом добити. Очигледно је да је у последњем периоду Рафинерија нафте радила нерентабилно. У поређењу са неопходном производношћу за достизање нулте рентабилности производња је износила:

- 1999. године   74,8 %
- 2000. године   64,8 %
- 2001. године   31,7 %
- 2002. године   7,8 %

- 2003. године 21,3 %
- 2004. године 16,7 %

Због мале искориштености капацитета и прекида у производњи, губици по годинама су износили:

- 2000. године 48.448.000 КМ
- 2001. године 54.518.000 КМ
- 2002. године 58.623.000 КМ
- 2003. године 49.477.000 КМ
- 2004. године 39.811.000 КМ
- 2005. године 77.851.000 КМ
- 2006. године 57.898.000 КМ

Од јула 2005. године Рафинерија нафте не ради, и по стању на 30.06.2007. године има губитак у износу од 188.684.516 КМ, а неизмирене обавезе износе 274.630.352 КМ.

У вези са тим, у складу са законодавством Републике Српске, најдаље за два мјесеца ће се извршити смањење оснивачког капитала Рафинерије нафте за 151.481.092 КМ од акционарског капитала (411.112.879 КМ до 259.631.787 КМ, тј. за 36,85%).

На тај начин, ће се смањење губитака са 175.560.421 КМ до нуле десити на рачун смањења акционарског капитала за 151.481.092 КМ до 259.631.787 КМ и кориштења резерви из добити – 24.079.329 КМ, што је у складу са Законом о предузећима и нормативним документима Републике Српске у дијелу који се односи на књиговодствене извјештаје и пореске обавезе предузећа.

У данашње вријеме, због дугог застоја нове технолошке линије и немогућности извођења капиталног ремонта постројења старе технолошке линије, утврђено је да је њихово технолошко стање незадовољавајуће, што чини немогућом даљу стабилну и безбједну експлоатацију. Већина помоћних постројења и објеката се такође налазе у незадовољавајућем стању и захтијевају хитну реконструкцију и модернизацију.

У складу са Законом о приватизацији предузећа нафтне индустрије Републике Српске, према Уговору о купо – продаји акција предузећа „Рафинерије нафте“ а.д. Босански Брод, „Рафинерија уља Модрича“ а.д. Модрича и „Петрол“ а.д. Бања Лука, који је потписан 02.02.2007. године са Владом Републике Српске, ОАД „НефтегазИнКор“, Москва, је постао власник контролног пакета акција „Рафинерије нафте“ Босански Брод.

Програмом реконструкције, који је неодвојиви дио Уговора о купо – продаји акција, закљученог између власника контролног пакета акција и Владе Републике Српске, предвиђена је реконструкција и модернизација сва три предузећа из области нафтне индустрије Републике Српске. *use of former system now*

Програмом реконструкције Рафинерије нафте предвиђена је реконструкција и модернизација Старе и Нове технолошке линије, у циљу довођења истих у стање које одговара европским стандардима и достизања пуног капацитета прераде сирове нафте на ниво 4,2 милиона тона годишње.

У данашње вријеме због одсуства донаће производње нафтних деривата у Републици Српској, Босни и Херцеговини и због једноипогодишњег застоја производње у Рафинерији нафте, извозне испоруке нафтних деривата реализују следеће организације: хрватска компанија ИНА – 60% тржишта, мађарска МОЛ, српска НИС и Hellenik petroleum – 35% тржишта, остале компаније – 5% тржишта.

У условима економског раста и повећања корисника нафтних деривата у региону, производи Рафинерије нафте ће се користити са стабилном потражњом. Изградња

савременог високотехнолошког комплекса за прераду нафте, са развијеном мрежом пласмана, омогућиће освајање значајног дијела тржишта висококвалитетним нафтним дериватима Балканског полуострва и Јужне Европе.

Спајање предузећа за прераду нафте – Рафинерије нафте Босански Брод и Рафинерије уља Модрича, са мрежом за продају путем бензинских пумпи Петрола, омогућиће се оптимизација режијских и комерцијалних трошкова сва три предузећа, и самим тим смањење цијене коштања продаје произведене робе, што даје додатну конкурентну предност.

Производи Рафинерије нафте ће омогућити да се избеце увозни нафтни деривати са тржишта Босне и Херцеговине на рачун конкурентне цијене, која је условљена ефикасним управљањем трошковима по ланцу „прерада нафте – пласман“, а такође и високог нивоа квалитета произведених нафтних деривата, који одговарају европским еколошким стандардима аутомобилског горива.

Достизање ових циљева није могуће без тијесне техничке, финансијске и економске сарадње између «Рафинерије уља Модрича» а.д. Модрича, «Рафинерије нафте» а.д. Босански Брод, «Петрола» а.д. Бања Лука и ОАД «НефтегазИнКор» и његових кћерка предузећа.

У циљу обзбјеђења испоруке сировине и продаје производа «Рафинерије уља Модрича» а.д. Модрича и «Рафинерије нафте» а.д. Босански Брод, у Републици Српској ће бити основана трговинска компанија, која ће ући у групу кћерка предузећа којима управља ОАД «НефтегазИнКор».

У вези са тим, овом Пословном политиком су предвиђене следеће промјене у структури управљања у Рафинерији нафте:

- Измјена састава Надзорног одбора путем избора у исти сарадника ОАД «НефтегазИнКор» на период од 1 године;
- Формирање Управног одбора путем избора сарадника ОАД «НефтегазИнКор» на период од 5 година;
- избор Директора на период од 1 године, са могућношћу продужења рока, под условом да се испуни производни програм «Рафинерије нафте».

Према овој Пословној политици, која се односи на производну дјелатност Рафинерије нафте, постављају се следећи принципи:

- пуштање у рад у најкраћем року Старе производне линије, са истовременим почетком обнављања и ремонта производних капацитета на Новој линији;
- закључивање дугорочних уговора са горе поменутом трговинском компанијом о преради сировина за производњу роба Рафинерије нафте, у складу са асортиманом који је утврдио власник;
- изградња продуктовода од Рафинерије нафте Босански Брод до Рафинерије уља Модрича;
- увођење финансијског планирања и минимализације режијских и производних трошкова;
- орјентација за производњу висококвалитетних нафтних деривата, који одговарају европским стандардима;
- закључивање дугорочних уговора са «Рафинеријом уља Модрича» а.д. Модрича, мрежом Петрола и АОД «НефтегазИнКор» и њеним другим кћерка предузећима, у циљу пружања услуга техничког и финансијског карактера, давања могућности узајамног финансирања, предаје имовине на привремено кориштење, дугорочно изнајмљивање опреме и основних средстава;

- повећање добiti предуzeћа na račun смањења цијене коштања произведене робе;
- усаглашавање политике цијена и политике плаћања између предуzeћа, којом се предвиђају унутрашње корпоративне цијене и услови плаћања, уз поштовање максималне одговорности за узајамне обавезе;
- тијесна узајамна сарадња са „Петролом“, «Рафинеријом уља Модрича» и ОАД «НефтегазИнКор» и њеним другим кћерка фирмама, укључујући оснивање нових предуzeћа, намјењених за рјешавање задатака, који представљају заједнички интерес (централизована организација материјално-техничког снабдијевања, аутотранспортног опслуживања свих предуzeћа, изградња објеката транспортне инфраструктуре и тд.).

Слиједeћи принципе предложене пословне политике Рафинерије нафте за 2007-2012 године, органи управљања Рафинерије нафте морају разматрати све послове, који се закључују између Рафинерије нафте, Петрола, Рафинерије уља и АОД «НефтегазИнКор» и њених кћерка фирми, као извршење Програма реконструкције и развоја предуzeћа у одговарајућем дијелу, не захтијевајући додатно одобрење таквих послова од Скупштине акционара и Надзорног одбора.